

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ

Kodas 111102979, Rotušės a. 4, LT-62504 Alytus, tel. (8 315) 55 105, faks. (8 315) 55 191, el. p. alytus@ams.lt

Lietuvos Respublikos specialiųjų
tyrimų tarnybos Kauno valdybai
Spaustuvininkų g. 7
44307 Kaunas

2014-10-09 Nr. *DA-6289(8.10.)*

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

Atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 2 dalies reikalavimus, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos“ (toliau – Korupcijos rizikos atlikimo tvarka) nuostatas, kuriomis savivaldybė yra įpareigota nustatyti veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2014 m. birželio 23 d. rašte Nr. 4-01-3542 „Dėl korupcijos tikimybės nustatymo 2014 metais“ pateiktus siūlymus, Alytaus miesto savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Jolanta Mocevičiūtė 2014 m. III ketvirtį atliko Alytaus miesto savivaldybės administracijos veiklos sričių analizę antikorpuciniu vertinimu. Analizuotas laikotarpis nuo 2013-01-01 iki 2013-12-31.

Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės buvo analizuota Alytaus miesto savivaldybės administracijos Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus veikla, susijusi su išorinės reklamos leidimų išdavimu. Leidimus įrengti ir eksploatuoti išorinę reklamą išduoda, vietinės rinkliavos ir mokesčių už išorinę reklamą surinkimo kontrolę vykdo vienas darbuotojas, kuris yra valstybės tarnautojas – Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vyriausiasis specialistas.

Alytaus miesto savivaldybės administracijos vyriausiasis specialistas kalbos tvarkytojas patikrina, ar projekte pateikti ir išorinėje reklamoje planuojami vartoti viešieji užrašai atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, ar laikomasi Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimų reikalavimų, derina projekto kalbos tikrinimo rezultatus, įrašo pastabas, rekomendacijas, jeigu projekto kalbą reikia taisyti, apie tai informuoja pareiškėją, Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyrių.

Analizė atlikta, remiantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatyta naudojant dokumentinį, formalųjį ir palyginimo metodus, analizuojant Lietuvos Respublikos įstatymus, Alytaus miesto savivaldybės tarybos sprendimus, Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus, kitus teisės aktus, kuriais savo darbe vadovaujasi Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus valstybės tarnautojai, vykdydami jiems priskirtas funkcijas. Buvo nagrinėjami ir vertinami Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vykdomos veiklos, kiek tai susiję su išorinės reklamos leidimų išdavimu, dokumentai.

Pasirinkta Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vykdoma veikla – išorinės reklamos leidimų išdavimas – atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, t. y.

1. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

2. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.
3. Iš esmės priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Galima teigti, kad Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriuje korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja. Buvo siekiama įvertinti, ar šioje srityje laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų, turinčių įtakos skyriaus veiklai, ar priimti visi teisės aktai, būtini įstatymams ir įstatymų įgyvendinamiesiems teisės aktams įgyvendinti.

Šiuo konkrečiu atveju vertinta, ar teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri t. y. ar numatyti sprendimų priėmimo principai, aiškūs kriterijai, sprendimų priėmimo terminai, sprendimus priimančys subjektai, aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai, ar sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos yra atskiros, taip pat ar yra numatyta sprendimų apskundimo tvarka.

Analizuojama, ar įtvirtinti Alytaus miesto savivaldybės administracijos vidaus kontrolės funkcionavimo pagrindai. Vertinant korupcijos pasireiškimo tikimybę Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus veikloje susijusioje su išorinės reklamos leidimų išdavimu, buvo naudojamas pavyzdinis įstaigos veiklos analizavimo klausimynas.

Veiklos reglamentavimas ir įgyvendinimas

Išorinės reklamos leidimų išdavimą reglamentuoja:

1. Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas
4. Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymas.
5. Išorinės reklamos įrengimo tipinės taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2000 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 405. (Negalioja nuo 2013-08-02).
6. Reklamos kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. IV-138.
7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymas Nr. D1-812 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“ patvirtinimo“.
8. Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo paslaugos teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-11-08 įsakymu Nr. DV-756.
9. Vietinės rinkliavos už leidimo įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje išdavimą nuostatai, pakeisti Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2013-09-26 sprendimo Nr. T-228 2 p. ir išdėstyti nauja redakcija.

Veiklos reglamentavimo ypatumai

Reikėtų pažymėti, kad pati leidimų dėl išorinės reklamos išdavimų procedūra yra pakankamai reglamentuota. Paraiška gali būti teikiama elektroninėmis priemonėmis kartu su paraiška išduoti elektroninės formos leidimą įrengti išorinę reklamą, išskyrus atvejus, kai reikalingas statybos leidimas. Prašymai ir sprendimo priėmimas registruojami dokumentų valdymo sistemoje „@vilys“.

Vyriausiasis specialistas yra atsakingas už visas vidaus kontrolės procedūras (prevencinę, einamąją, paskesniąją). Jis vykdo prevencinę kontrolę (priima ir tikrina prašymus, reikalauja pateikti trūkstamus dokumentus), einamąją kontrolę (užregistruoja prašymus dokumentų valdymo sistemoje „@vilys“ ir vykdo paskesniąją kontrolę (savivaldybės įgaliotas išduoti leidimus).

Paraiška, projektas, reklaminio įrenginio projektas turi būti išnagrinėti ir dėl jų priimamas sprendimas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo paraiškos registravimo Alytaus miesto savivaldybės administracijoje dienos, o kai subjektas kreipėsi elektroninėmis priemonėmis dėl elektroninės formos leidimo išdavimo – ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo paraiškos registravimo.

Norint gauti leidimą įrengti išorinę reklamą, pateikiama paraiška išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą ir dokumentai, kurie yra nurodyti Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo paslaugos teikimo tvarkos apraše (toliau – aprašas), patvirtintame Alytaus miesto administracijos direktoriaus 2013-11-08 įsakymu DV-756.

Pareiškėjas, norintis gauti leidimą, pirmiausia konsultuojasi su Alytaus miesto savivaldybės administracijos Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriumi dėl preliminaraus reklamos projekto, pasitiksina leidimui išduoti reikalingų dokumentų sąrašą.

Informacija ir dokumentai, kuriuos turi gauti institucija (prašymą nagrinėjantis tarnautojas). Pareiškėjas informaciją gali pateikti elektroninėmis priemonėmis arba tiesiogiai.

1. Paraiškoje išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą nurodoma pareiškėjo (juridinio asmens) pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė. Pareiškėjo (fizinio asmens) vardas, pavardė, adresas korespondencijai, individualios veiklos vykdymo registracijos pažymos ar verslo liudijimo numeris, telefono numeris, elektroninio pašto adresas. Išorinės reklamos plotas, išorinės reklamos įrengimo adresas, vieta, reklamos skleidimo laikotarpis.

2. Dokumentas, patvirtinantis savivaldybės administracijos sutikimą įrengti išorinę reklamą, tuo atveju, kai žemė, statiniai, įrenginiai ar kt. objektai, ant kurių numatoma įrengti išorinę reklamą, priklauso savivaldybei nuosavybės teise ar yra valdomi patikėjimo teise.

3. Savivaldybės administracijos išduotas statybą leidžiantis dokumentas (jei reklaminis įrenginys, ant kurio numatoma skleisti išorinę reklamą, yra statinys, kuriam privalomas šis dokumentas).

4. Dokumentai, patvirtinantys žemės, statinių, įrenginių ar kitų objektų, ant kurių įrengiama išorinė reklama, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančio asmens sutikimą, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas yra pats šių objektų savininkas. Jeigu išorinė reklama įrengiama ant bendrojo naudojimo objektų, – butų ir kitų patalpų, tuomet reikalingas savininkų daugumos sutikimas, jeigu butų ir kitų patalpų savininkų bendrijos įstatuose ar jungtinės veiklos sutartyje nenumatyta kitaip.

5. Nuosavybės teisę patvirtinančio dokumento kopija, kai pareiškėjas yra žemės, statinių, įrenginių ar kitų objektų, ant kurių įrengiama išorinė reklama, savininkas.

6. Išorinės reklamos įrengimo projektas, kurį sudaro: aiškinamasis raštas, reklaminio įrenginio vietos schema topografiniame plane, jei reklaminis įrenginys įrengiamas ant žemės. Išorinės reklamos įrengimo vietą apibūdinantys duomenys (situacijos schema, viso objekto, ant kurio planuojama įrengti reklamą, esamos padėties spalvota nuotrauka ar objekto projektas (kai objektas nepastatytas ar neįrengtas). Išorinės reklamos spalvinis ir grafinis vaizdas (įskaitant vaizdo nuotraukas ir fotomontažus). Reklaminio įrenginio projektas. Laikiklių ir tvirtinimo mazgų brėžiniai, jei reklama tvirtinama laikikliais. Prekių ženklo registracijos liudijimo ar paraiškos įregistruoti prekių ženklą priėmimo pažymos kopija (jei numatyta šį ženklą naudoti reklamoje).

7. Objektus eksploatuojančių subjektų raštiški sutikimai (jei išorinė reklama įrengiama ant stulpų, lynų ar kitokių konstrukcijų, esančių virš gatvių.)

Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vyr. specialistas, kurio pareigybės aprašyme yra įrašyta funkcija derinti reklamos projektus, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo paraiškos ir kitų dokumentų gavimo dienos, patikrina, ar tinkamai ir pagal reikalavimus pateikta informacija ir dokumentai, nurodyti aprašo 4.2 – 4.3 punktuose. Nustatęs, kad pateikti ne visi dokumentai, kurių reikia leidimui išduoti, arba jie neatitinka dokumentams keliamų reikalavimų, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų, kurių reikia leidimui išduoti, gavimo dienos, raštu arba elektroninėmis priemonėmis praneša apie tai pareiškėjui ir nustato 5 darbo dienų terminą trūkstantiems arba patikslintiems dokumentams pateikti, taip pat informuoja, kad terminas leidimui išduoti skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

Toliau Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vyr. specialistas derina projektus, vertina jų atitiktį taisyklių reikalavimams, ne vėliau kaip 15 darbo dienų išnagrinėja visus dokumentus ir pateikia išvadas savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui siūlymus dėl leidimo išdavimo ar jo neišdavimo.

Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vyr. specialistas, suderinęs projektus ir atsižvelgęs į tai, kad pareiškėjas sumokėjo nustatyto dydžio vietinę rinkliavą už leidimo išdavimą, ne vėliau kaip 5 darbo dienas priima sprendimą išduoti leidimą arba neišduoti leidimo – užrašo rezoliuciją paraiškoje.

Pareiškėjui leidimas turi būti išduotas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti pateiktas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, o kai subjektas kreipėsi elektroninėmis priemonėmis dėl elektroninės formos leidimo išdavimo – ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo visų reikiamų dokumentų leidimui išduoti gavimo. Jeigu pateikti ne visi, nevisiškai ar netaisyklingai užpildyti dokumentai arba neteisingi duomenys, terminas skaičiuojamas nuo visų arba papildytų (patikslintų) dokumentų gavimo dienos. Leidimas išduodamas paraiškoje nurodytu būdu. Leidimo galiojimo terminas nustatomas pagal pareiškėjo paraiškoje nurodytą reklamos skleidimo laikotarpį, bet negali būti ilgesnis kaip 5 metai.

Už leidimo išdavimą imama vietinė rinkliava Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo ir Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2013-09-26 sprendimo Nr. T-228 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2012-08-30 sprendimo Nr. T-192 „Dėl Alytaus miesto išorinės reklamos įrengimo taisyklių ir Vietinės rinkliavos už leidimo įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje išdavimą nuostatų tvirtinimo“ 1.1 papunkčio pripažinimo netekusiu galios ir sprendimo išdėstymo nauja redakcija“ 2 p. pakeistų ir nauja redakcija išdėstytų Vietinės rinkliavos už leidimo įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje išdavimą nuostatų tvarka.

Savivaldybės teritorijoje išorinės reklamos įrengimo reikalavimų laikymosi kontrolę pagal kompetenciją atlieka Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyrius. Leidimų turėtojai, pažeidę išorinės reklamos įrengimo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka. Leidimo turėtojas turi teisę apskųsti leidimą išdavusios institucijos sprendimus (jei jis mano, kad jo teisės ar įstatymų saugomi teisėti interesai yra pažeisti) įstatymų nustatyta tvarka.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas

Veikla, kuri yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, visada gali būti siejama su minimalia korupcijos pasireiškimo tikimybe, kurios atsiradimą gali sąlygoti tik nesažiningi atsakingų darbuotojų veiksmai.

Išvados ir siūlymai

Išanalizavę teisės aktus, įvertinę atliktus veiksmus ir priimtus sprendimus, teikiame šias išvadas.

Manytina, kad vidaus kontrolės procedūros turėtų būti atskiros, nes tas pats valstybės tarnautojas negali atlikti visų rūšių vidaus kontrolės. Analizuojant lokalius teisės aktus, pastebėtini vidaus teisės aktų trūkumai ir nepakankamas atskirų procedūrų reglamentavimas.

Informacijos apie išorinės reklamos padėtį Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje nebuvimas ir nelegalios išorinės reklamos kontrolės nepakankamas atlikimas, kontrolės procedūrų raštu neįforminimas.

Išanalizavus dokumentus bei gautus atsakymus į pateiktus klausimus, galima suformuluoti išvadą, kad vietinės rinkliavos už leidimo įrengti išorinę reklamą išdavimą surinkimas padidėjo, tačiau išorinės reklamos įrengimo ir su tuo susijusios vietinės rinkliavos surinkimo rizika nėra tinkamai valdoma, yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali daryti neigiamą įtaką savivaldybės biudžetui, vykdant pajamų iš vietinės rinkliavos surinkimo planą, dėl to vidaus kontrolė vertinama patenkinamai.

Siekiant užtikrinti tinkamą leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo procedūrų organizavimą ir didesnę su tuo susijusių pajamų iš vietinės rinkliavos į valstybės biudžetą gavimą, reikėtų papildyti atsakingojo skyriaus nuostatus funkcijomis, susijusiomis su leidimų įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje išdavimo ir su tuo susijusios vietinės rinkliavos apskaičiavimo ir apmokėjimo procedūrų organizavimu ir kontrole.

Užtikrinti, kad būtų suregistruota visa Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje esanti reklama, už kurią galėtų būti ar turėtų būti apskaičiuota ir sumokėta į valstybės biudžetą vietinė rinkliava, ir įpareigoti atsakingus specialistus imtis konkrečių priemonių, kad būtų pašalinta nelegali ir neapmokestinta reklama savivaldybės teritorijoje.

Manytina, kad reikėtų garantuoti informacijos prieinamumą visiems, kad leidimų įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje išdavimo, leidimų galiojimo sustabdymo, leidimų galiojimo panaikinimo, leidimų galiojimo panaikinimo informacija būtų skelbiama viešai savivaldybės interneto portale <http://www.alytus.lt/>.

PRIDEDAMA:

1. Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-08-21 įsakymu Nr. P-268 patvirtinto Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo kopija, 2 lapai.

2. Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-08-21 įsakymu Nr. P-268 patvirtintų Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus veiklos nuostatų ir pareigybių aprašymų tvirtinimo kopija, 5 lapai.

3. Vietinės rinkliavos už leidimo įrengti išorinę reklamą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje išdavimo nuostatų, pakeistų Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2013-09-26 sprendimo T-228 2 p. ir išdėstytų nauja redakcija, kopija, 4 lapai.

4. Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo paslaugos teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-11-08 įsakymu Nr. DV-756, kopija, 11 lapų.

5. Administracinės paslaugos 2013-12-16 teikimo aprašymo, kopija, 8 lapai.

6. Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-01-22 įsakymo Nr. DP-24 dėl naujos redakcijos Architektūros, urbanistikos ir žemėtvarkos skyriaus nuostatų tvirtinimo, kopija, 5 lapai.

7. Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo klausimyno kopija, 5 lapai.

Savivaldybės meras

Jurgis Krasnickas